

Διαγλωσσική Επικοινωνία

Ενότητα 4 : Μεταφραστική πράξη και μεταφραστικές εντάσεις

Ελένη Κασάπη
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

1. Μετάφραση λογοτεχνίας.
2. Μεταφραστική ένταση.
3. Πρωτότυπο.
4. Άσκηση 1.
5. Άσκηση 2.

1. Μετάφραση λογοτεχνίας

- Κειμενικά είδη και μετάφραση λογοτεχνίας.
- Περιοδολόγηση και μετάφραση λογοτεχνίας.

Μετάφραση ποιήματος:

- Μετάφραση από την ιταλική στην ελληνική.
- Editing της μετάφρασης.
- Γενικότερα για την κριτική κάθε μετάφρασης.
- Παρεμβάσεις που κάναμε: συγκεκριμένες μεταφραστικές μονάδες.

2. Μεταφραστική ένταση

- Λεξιλογικές ασυμμετρίες.
- Μορφολογικές ασυμμετρίες.
- Τυπολογία των κειμένων και μεταφραστικές εντάσεις.
- Συγγραφέας και ανταγωνισμός με τον αναγνώστη.
- Ο θάνατος του συγγραφέα.
- Τα αινίγματα που υπάρχουν στο πρωτότυπο γίνονται διλήμματα του μεταφραστή.
- Ποίηση και προστατευτικοί μεταφραστές.
- Βαθμοί μεταφραστικής ελευθερίας και μεταφραστικές λογοτεχνικές απώλειες.

3. Πρωτότυπο

- Θα το διαβάσουμε κατευθείαν μέσω μετάφρασης.
- Η αποδοχή ή η απόρριψη της μετάφρασης από αναγνώστες φυσικούς ομιλητές.
- Η κριτική μιας μετάφρασης μόνο με βάση το μετάφρασμα.

4. Άσκηση 1 (1/2)

- Σημειώστε ό,τι σας ακούγεται παράξενο.
- Που σας ξένισε το κείμενο;
- «Οπισθοδρομούσε» και πραγματικός κόσμος [τα φύλλα/ο αέρας που φυσά].
- «Μπλε υπερθαλάσσια σκιά» και πραγματικός κόσμος [τα ταξίδια του Κολόμβου ήταν υπερπόντια].
- Υπερθαλάσσιο [λέξη ή μη λέξη;].
- Υπάρχει και στέκει στο συγκεκριμένο περιβάλλον;
- «Πριν από χιλιετίες» [το δεχόμαστε σε ποιητικό κείμενο;].

4. Άσκηση 1 (2/2)

- Πάμε σε ενδογλωσσική μετάφραση και φτάνουμε στη Μεσόγειο, στους Αγίους Τόπους.
- Τι θα κάνουμε το αίνιγμα που βάζει η ποιήτρια;
- Τα παραμύθια πώς ξεκινούν; Τι θα γίνει η μεταφραστική μονάδα «πριν από χιλιετίες»;
- Τι θα κάνουμε για τον αέρα ως νόημα κι ως μεταφραστική παγίωση;
- Κραυγή ή κρώξιμο του γλάρου;
- Τι θα γίνει με τα κύματα; [δείτε και ΕΘΕΓ με αποδελτιώσεις που περιέχουν αναφορές σε κύματα].

5. Άσκηση 2 (1/2)

- Μεταφράστε το ποίημα στα ελληνικά.
- Δείτε ψηφιακά εργαλεία μετάφρασης.
- Ελέγξτε την γραμματική αυτού του ποιήματος.
- Για τη συγκεκριμένη μετάφραση αποφασίστε και περιγράψτε στρατηγικές σας και εργαλεία σας.
- Παραδείγματα μεταφραστικών επιλογών που προτείνουν και συζητούν οι φοιτητές.

5. Άσκηση 2 (2/2)

- Η σημειωτική του χρόνου και η «μπλε θάλασσα»: η πραγματολογική μας γνώση του κόσμου όταν νυχτώνει -> η Γένεση και οι μεταφραστικές λύσεις [Βίβλος].
- Οι χιλιετίες: χρόνια πριν, αιώνες πριν -> σχεδία διαγλωσσικού περάσματος η Βίβλος.
- Η **μεταφρασιμότητα** της αναφοράς στον βιβλικό χρόνο.
- Τι θα γίνει με την μονάδα «οπισθοδρομούσε»; Τι θα γίνει με το συγγραφικό αίνιγμα; Ο φορμαλισμός πώς μας βοηθά εδώ;
- Το «σπάσιμο του κύματος»; Τι προτείνει ο Οδυσσέας;

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κασάπη Ελένη.
«Διαγλωσσική Επικοινωνία. Μεταφραστική πράξη και μεταφραστικές εντάσεις». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS236/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

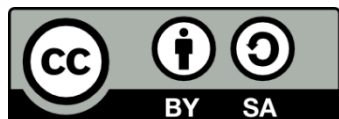
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

